

Af *Sigsgaard* til ministeren for kulturelle anliggender:

„Hvorledes ser ministeren på sagen omkring Fiolteatrets debatstykke „Færinger—Frænder“, og hvad agter ministeren at gøre for at forhindre, at der i strid med lovgivningens ånd udøves politisk censur?“

Skriftlig begrundelse:

Efter at skolescenens kunstneriske leder, direktør Bjørn Moe, havde indgået aftale med Fiolteatret om at formidle billetsalg til det i spørgsmålet nævnte debatstykke, modsatte skolescenens repræsentantskab sig denne aftale.

Repræsentantskabets underkendelse af den kunstneriske leders disposition er i modstrid med et ledende princip, som kommer til udtryk i teaterlovens § 5.

Såfremt skolescenens vedtægter muliggør en sådan underkendelse, må det formodes, at ministeren vil forlange vedtægterne ændret, så de kommer i overensstemmelse med teaterloven.

Særlig alvorligt er det, at der her foreligger et eksempel på politisk censur.

Formanden for repræsentantskabet, skoleinspektør Skotte Bych, siger således i et interview i Information den 16. november: „Det, vi blev præsenteret for, var simpelt hen for stærkt. Især udtrykket „danske politikeres og embedsmænds skalten og valten med færøske forhold“ har vi ikke kunnet godtage. Hvis det er linjen, så må vi sige fra.“

Efter at have omtalt en såkaldt „løsrivelsesbevægelse“, hvis synspunkter angiveligt skulle være fremherskende i stykket, siger formanden: „Færøerne er jo stadig danske og bliver formentlig ved med at være det. Jeg kan ikke se, at ansvarlige skolelærere skal kunne anbefale et stykke med denne tendens.“

Konsekvensen af repræsentantskabets holdning, som den udtrykkes af formanden, må være, at kun stykker, der er ukontroversielle og omtaler den officielle danske politik positivt, må ses af skoleelever, inkl. voksne gymnasiaster.

Dette er ensbetydende med indirekte politisk censur.

Der bør tages skarpt afstand fra sådanne tendenser.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Sigsgaard: De små teatre har jo vanskelige vilkår, ikke mindst de, der arbejder for børn og unge. Derfor er det prisværdigt, at skolescenens leder indgik samarbejde med Fiolteatret, så det planlagte debatstykke „Færinger—Frænder“ kunne spilles på en økonomisk forsvarlig måde, men så kom skolescenens repræsentantskab og sagde nej. Det skete på så sent et tidspunkt, at det var ved at slå teatret ihjel, og afgørelsen var efter min mening uforvarlig alene af teateradministrative grunde, men sagens hovedpunkter er:

For det første, at den kunstneriske leders frihed er et grundprincip i vor teaterlov, og derfor må det uanset vedtægterne være i modstrid med teaterlovens ånd, at skolescenens kunstneriske leder absolut ingen frihed har, sådan som det er kommet frem i sagen.

For det andet har formanden for repræsentantskabet begrundet afslaget med, at stykkets politiske linje var uacceptabel, at selvstændighedsbevægelsen på Færøerne er i mindretal, at Færøerne af den grund antagelig forbliver danske, og at selvstændighedssynspunkter derfor ikke med lærernes støtte bør komme til udtryk. Repræsentantskabets stillingtagen har altså været politisk, dets afgørelse har karakter af politisk censur, og jeg vil spørge, om det mon kan være forsvaret.

Endelig forekommer det mig, at sagen er særlig betænkelig, fordi det er skoleelever, der underkastes denne uønskede beskyttelse, og på den baggrund har jeg også stillet spørgsmålet til ministeren og bedt om at få en redegørelse for hans syn på sagen, og hvad der eventuelt kan gøres. Jeg håber, at ministeren har mod til at gribe ind i sagen og først og fremmest til at forhindre gentagelser.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Dansk Skolescene er en